

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogom rastu male stvari, a sloga svu pokrvari. Har. pol.

Uredništvo se dopisuje sa...
Kome list nedodje na vrijeme, naka to javi odpravnicu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća postarina, ako se izvama napisa: „Reklamacija“.

Isdat svakog četvrtka...
Dopis se nevrtaču ako se neplaćaju.
Nehiljegovani listovi se neprimaju.
Predplata s poštarinom stoji 45 for. za soljake 25 for. za godinu.
Razmjerna for. 25/10 i za pol godinu. Izvan carevina više postarina.
Na malo jedan broj 5 noya.
Uredništvo i administracija nalaze se u Via Farnese br. 14.

Poziv na predplatu.

Pošto se približuje početak drugog tečajja godine, pozivljemo ovim sve naše čitatelje, koji se nisu za cijelu godinu predplatili, da čim prije predplatu ponoviti izvole.

Upozorujemo napose one čitatelje, koji nam nisu za ovu godinu još ništa poslali, da nam predplatu bezodvlačno pripošalju. One pak, koji nam duguju i više, nego li za jednu godinu predplatu, sjećamo na njihovu svetu dužnost napram našem listu.

Ovim stavljamo u obće svakomu na srce, koji nam štogod duguje, da nam dug što prije pripošalje, da nebudemo prisiljeni poduzeti strožije mjere i da budemo uzgođi i mi svim našim dužnostim zadovoljiti.

Komu je do toga stalo, da se uzdrži ovaj jedini list za istarske Hrvate, mora mu prijeći u pomoć materijalnim i moralnim sredstvi.

U Trstu, 18. junija 1896.

Uprava „Naše Sloga“.

Iz carevinskoga vieća.

Le Beča 16. junija 1896.

Jučer poslie pete ure zaključio je predsjednik carevinskoga vieća sjednicu opazkom, da neza, kad će bit sliedeća. To će reći najmanje toliko, da se sjednice za sad pretrgavaju, da ih bar ovoga ljeta već neće biti. To potvrđuju i predsjednikove dalnje riječi, one namne, kojim je zaželio svim zastupnikom i gospodi ministrom, da čim ljepše probave ljeto, i da se pak svježimi silami povrate k sjednicam u jeseni.

Tom prilikom evo me, da bar u kratko spomenem, što se je sve razpravilo u posljednja dva, tri tjedna, imenito ono, što spada na Istru.

Promjenio se § 9. izbornoga reda za carevinskoga vieća u toliko, da će se sad zahtjevati 4 forinta izravnoga poreza za pravo izbora, mjesto 5 for., kako se je to do sada zahtjevalo.

Bilo je tu žestokih razprava. Na prvi pogled čini se ta promjena boljom, nego li je. Činilo bi se, da tim dobiva mnogo ljudi izborno pravo, koji ga nisu imali. Na tomu nije tako, i dobro je, ako u karijah gradskoj i seljačkoj neizgubi kojigod pravo, koji ga je do sad imao — a sveobćoj kariji imati će ga dakako svi muški neporočni, navršivši 24. godinu. Valja nam stvar uzeti u savezu sa poreznom preinakom. Porezi se ponekle umanjuju u stanovitom obziru, pak se tim umanjenjem umanjuje i broj dosad imajućih pravo glasa, onih namne, koji su do sada plaćali 5 for. poreza, a kojim će se porez usljed poredne preinake umanjiti. To je ponekle izgledjeno sa snizenjem poreza na 4 for. za imati pravo izbora. Bilo je predloga, koji su zahtjevali za to pravo 2 for. izravnoga poreza, koji su zahtjevali 3 for., 3 for. i 60 noy, al se za nje nije našlo većine. Bio je primljen predlog na 4 forinta.

Razpravljali su prešni predlog zastupnika Hauka i dra. Luegera radi progiranjaja sveučilištnih djaka, koji su dali izjavu proti magjarskoj tisućgodišnjici slavi. Sveučilištni djaci namne, osobito oni bečkoga sveučilišta svih narodnosti i vjera, osim magjarske i židovske, izdali su oštr izjavu proti onoj tisućgodišnjici slavi. Nemagjarske narodnosti namne, da nemaju uzroka tom radovati se, nego moraju plakati, jer da su one narodnosti u robstvu, a robstva da se slaviti nemože. Oblasti sveučilišta su nekoje djake radi toga kaznile, i s toga prešni predlozi. Kod razprave o prešnosti palo je žestokih proti Magjarom, a djelomice i proti onim, koji su djake kaznili ili koji za njimi stoje. Ministar Gautsch branio je djake oblasti i rekao, da se kod one svečanosti slavi najviše kralja, te da se carevinsko vieće nebi smjelo mješati u magjarske poslove. Odgovorili su mu na sve oba predlagatelja. Prešnost predloga većina je ipak odbila.

Česki zastupnik Wohanka zahtjevao je po prešnom predlogu, da se ukine naredba željezničkoga ministra, kojom je naložio, da ima praška trgovačka i obrtnička komora izdavati karte za putnike, koji hoće dobiti snižene cijene za prevoz stvari, samo u njemačkim jezikom, i zahtjevao, da se iste

izdavaju bud u njemačkom bud u českom jeziku kao i dosad. Prešnost nije dobila većine.

U više sjednicah razpravljao se je zakon o obrani obreta ili iznahašča, ili takozvani patentni zakon. Uređuje se namne tko i kada i pod kojimi uvjeti se može imati patent na ono, što se novoga izumi, bilo u kojoj struci obrta.

Ustmeno se je izvjestilo, da se do sad nije moglo razpraviti zakonske osnove o poboljšanju plaća činovnikom i naučiteljem. Zast. Biankini potaknuo je jednim upitom pitanje, da se poveća plaća onih, koji su u Dalmaciji i Istri namješteni u službu kod pomorskih svetionika.

U sjednici 5. junija t. g. bio je primljen zakon, kojim se državnu upravu ovlašćuje, da sklopi pogodbu sa zemaljskim zastupstvom Istre usljed već prije spoznamo izmed države i pokrajine utanacanih uvjeta glede brisanja razetratnih dugovah ili ezonara. Usljed te pogodbe otpisuju se svim dužnikom razetratne sakiade ili ezonera svi dugovi, glavnice, kamati, zatezni kamati, troškovi tjeranja, u obće sve, što se ezonera tiče. To otpisuje pokrajina dužnikom, i imade to otpisanje službeno provesti zemaljski odbor. Država za to oćpušta 200.000 forinti. Pokrajina se obvezuje platiti ostatak duga prema državi od 100.000 forinti u 10 godina. Pogodbu su podpisali za državu c. kr. financijski ministar, za pokrajinu zemaljski kapetan i dva druga člana zemaljskoga odbora.

Poslije mnogoga truda i muke i svakojakoga okapanja, osvjedoćilo se je ljudje, da bar toliko treba učiniti i cijelo carevinsko vieće bilo je za to. Želilo se je i mislilo se je, da će stvar proći posve gladko, bez ikakove razprave. Kad tam, nasto se je zastupnik istarskih gradova, dr. Rizzi, da vredi Hrvate Istre, da napadne zastupnike hrvatskoga i slovenskoga naroda, da kleveće, pače da izreče i drzoviti neistinu, laž, da je dotična vladina osnova postala inicijativom većine istarskoga sabora, gospode Talijana. U očiju svakoga pametnoga čovjeka bila je to netaktnost, kojoj nema para, samo govoriti, makar i istinu, u toj prilici. Radilo se, da zastupnici svih zemalja odobre nješto, što trebujaju najveći siromasi u Istri, Hrvati sa Slovenci i Talijani, a istarski zastupnik ide govoriti, proti želji predsjednika i zastupnika, i ide govoriti

onako, kako je govorio dr. Rizzi, i što ćemo svakako donieti. Tim je dakako izdavao odgovor od hrvatske strane; dr. Laginja mu nije ostao dužan. I to ćemo priobiti. Srećom nije se kuća dala zavesti nesmotrenostju dra. Rizzija, već je poprimita zakonsku osnovu, kako bijase po vladi predložena.

Zakon, kojim se je godine 1891. ustanovilo na pet godina postupno povišenje kaćnoga najamninakoga poreza i petpostotni porez od čistoga kućnoga poreza u Trstu i okolici, produljio se je do godine 1903.

Pooćtrile su se zakonske kaznene ustanove proti onim, koji tjeraju zanat za izseljivanje iz mo-narhije. To se je učinilo osobito obzirom na Galiciju, iz koje se svaki dan seli na stotine i stotine ljudi, muških i ženskih, starih i mladih, zdravih i bolnih, najviše u Ameriku. Silno negodni dojmovi hvataju se čovjeka, videćega po raznih kolodvorih i postajah te ljude, koji zapuštaju svoju rođnu zemlju i putuju ne znanjuć kamo. Bit će uzrok alo stanje njihovo, al da se ih toliko seli, krivi su neki ljudi, koji tim tjeraju zanat, i zaslužuju novac i često pri tom svakojako varaju. Proti tim imenito su one ustanove.

Zast. dr. Gregorec upravio je upit na ministra poljodjelstva radi poljskih i šumskih kazna, koje se često izriču posve nepravedno i po činovnicih, koji naroda ne razumiju. Upitao je radi takovih kazna u kotarnu celjskom; reć bi, da bi se jila i kod nas isto.

Sve do sad navedeno sbilo se je do 6. junija. Onda bilo se je sjednice pretrgalo do 13. Tu sjednicu sazvalo se je radi zakona o sladoru, koji se je razpravljao 13. i 15. t. mj. U ime Hrvata je zastupnik Biankini dao izjavu glede toga zakona i postavio dvie resolucije.

Osim toga zakona razpravilo se je ta dva dana mnogo prešnih predloga, najviše radi nevolja, prouzrokovanih tućom i povodnjami. Takav jedan radi Doline, Ospa i Pična postavili su i zastupnici Spincić i Laginja. Bilo je i interpelacija: te dvojice radi proizvodjanja umjetnoga vina i radi postupka kod pretraživanja talijanskih vina; posljednjega radi potvrde vladareve odlukah zemaljskoga sabora o istarskoj željeznici i o umobolnicu u Trstu; zastupnika Perića radi zlostavljanja vojnika. O tom svom štogod više za buduću broj.

PODLISTAK.

Pijanac

(Iz života istranskoga)

Napisa A. K. Istranin.

LIGA:

Borislav } djaci.
Nadan }
Ivan Levic, pijanac i pravdaš.
Marko Pravic, njegov susjed.
Štor Menigo, nadničar.
Zorana, kći Levicova.
Bretan, sin Pravicov.
Obćanski pandur i seljaci.

I. ČIN.

Prizor prvi.

(Soba u Nadanovoj kući. U sobi jedan stol, na kojem se nalazi jedina svjetiljka, knjige, papiri, tinarica. Većer.)

Nadan (Izprva si podupire glavu lješicom a u desnici mu pero — prvi njim arak papira): Da, — ljuta mi rana srca peče. Naš puk je zapušten — pak da bi samo to bilo! — On je i zasliepljen. Ima oči, a ne vidi. Bolestan je a misli, da je zdrav.

Borislav: Dobra večer, dragi Nadane! Opet te nalazim sa perom u ruci. Uviek čitaš, uviek pišeš. Nadahno Bog onog svedenika, koji ti nadjenuo ime: Nadan.

U istinu od tebe se pono nadamo. Šta opet pišeš? Zašto si tako žalostan i zamisljen?

Nadan: E dragi Borislave, kako da budem vesel! Htjeo sam putem štampe javiti u jednom dopisu žalostno stanje našeg pućanstva u ovom kraju — pa me tako stisnulo oko srca, da skoro ne mogu napried. Gle čitaj (podaje mu papir).

Borislav (Čita glasno): „Svako rođoljubivo srce mora se potresti od žalosti, kad ozbiljno razmišlja o sudbini ovoga puka. Bog sam znađe, koliko je već godina prošlo, da ovo naše selo postoji, a nikad nije imalo svoje crkvice, gdje bi se u potrebah duševnih Bogu pomolilo; nikad škole u svom sladakom materinjem jeziku; nikad svoga sudca, koji bi mu sudio, nikad odvjetnika svoje krvi, koji bi ga od napadaja protivničkih branio, a opet je istina — a to Bog i ljudi znaju — da stoljeća i stoljeća sudce, liečnike, škole i činovnike našim žuljevima nadržavamo. Narod naš je radi toga neuk, ne poznaje svoje koristi, a kod nekog naroda jest i zlobe. Da je to istina evo dokaza: ... (Odošći papir na stol).“

Nadan: Sad sam htjeo javiti svietu onaj smiesat i žalostni dogođjaj, što se zbilo ovih dana u našoj vasi.

Borislav: Ta šta se opet pripetilo?
Nadan: Ivan Levic, naš susjed, svadio se već je tomu tri mjeseca sa poštanim Markom Pravicem. I znaš zašto? Čuj i budj

se: radi jedne jabuke i jednog kokošjeg jaja! Levic je već od maljhna pokazivao tvrdo i uporito srce. Ta njegova uporitost mjesto da s ljetina pada, ona je rsla. Sudi kakav je! Pred tri mjeseca je slučajno njegova kokoša na sjeniku Pravicovom iznesla jedno jaje. Nerećda je htjela, da je ravno njegova žena došla onamo, kad je kokoš kokodakala, te tako javljala, da onaj dan nije ravno uzalod zohala, a došla je u isti čas i žena Pravicova. Ova na videći odlećelu kokoš i tajeću su Levicovu, uzme jaje i odnese kući misleći, da je od njezine kokoše. Dva trenutka za tim pokaže se Levic, pa ju do miloga Boga obruži radi tobože ukradenja jaja. Pravic je upravo onaj tren bio došao iz polja. Videći zlobu Levicovu i namogav trpjeći njezinu lajavu jezicinu, zapovjedi svojoj ženi, da joj dađe jaje. Pravic, premda dobar, nije mogao ništa zaboraviti na lajanje Levicino. Treba da znaš još i to: Levic je pred letima bio posadio jednu jabuku ravno na medji ili granici izmedju svojega i Pravicova vrtva. Onak zidić je omedjivao rećeno vrtva. Jabuka na dobrom posadjena u malo se godina razgranala te protegla jedan diel svojih bujnih grana na vrt Pravicov ravno na jako plodnu liebu. Pravic je mnogo i mnogo puta opominjao Levicovu, da jabuku, dok je još bila mlada, svrne na svoju stran, al tvrdoglavj Levic ju još više naginjao na njegovo zemljište. Mudrij. —

govori se — pupusti! Tako bit je odlaćno i dobi Pravic, al poslie onog zlobokog jaja dodje jednog dana Pravic u jutro oko deset sati u vrt, po videći, gdje ne jedna, nego do deset Levicovih kokoša ćepkaju i brgaju liepo izorane liebe, u koje bje malo prije usijana svakojaka zelenina, uzavrije mu srce, poteća kući, uzme pušku i kosir, pa iz puške ustrelj na njeznu jednu kokošu, druge ranjene odleće, a koćvram oklahti ono granje, što je vsijelo nad njegovim zemljištem. Evo ti početka bezbrojnih psovah, grdnja i kletava od jedne i druge strane. Onaj isti dan htio je Levic od jarosti nasrnuti ćerćem na nesretnog Pravicu i da nebijaše snjeđda, bilo bi zlo i gore. Bila za neko vrijeme stvar utihla, al samo kao prhvacica pod pepelom. Ovih dana pak — čuj drugu! Pastiri Levicovi iz zasjede napali na pašu na pastire Pravicove. Ovi videći, da su nekriivi, skoćiše na nje, te ih bogme do svetog ulja izlemaše. Sada da biš čuo i vide, kako se gledaju i što sve ne poćima zlobni Levic. Gđjedog može Pravicem zanovjeta i škodu čini, ili na sam ili njegovi slugi. Pravicova žena se nesmieje ni pokazati javno, da ju vidi Levic, jer bi njezina klepetava jezicna izrigala psovka i poruga više, nego joj valja na glavu. Nije tomu kraja. Nedavno je Levic pošao u grad, da tuži nesretnog Pravicu... Pa sam neznam, kako će proći, jer Pravic je akroz pošena duša,

Frančina i Jurina

Fr. Si ču, da se Talijani u Zrenju krme z ripoim i merlinom, ki se kuba za prašičice s otrobami?
 Jur. Ča su tako niko pali?
 Fr. Aj vero bit će im još dobri i lupki a otrobami, ako ne budu talijansku gospodu postili na bandu.
 Jur. Kadli je dakle talijanska bogatija?
 Fr. U Zrenju najveći Talijan kriči za košćicu: živio, a za soldim kričat će ti cel dan živio!
 Jur. Ča je tomu tako?
 Fr. Vero je neki stari za čiku od španjoleta kričati živio! a ipak je reka da: mi ga tenja za patria fino ke ga ze viva!

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Blagotvorni družbe primio je nadalje sljedeće darove: Tereza Matanić iz Vrhnika sakupila for. 11; Dragutin pop Smokvina u Innsbrucku sakupio for. 12; dr. Katusić u Doljem Miholcu sakupio for. 4.10; podružnica Sv. Ivan kod Bazeta dostavlja for. 24.62; ista za mirno poravnane račune darovanih od Antona Štula i Ivana Šavron for. 8; podružnica u Medulinu prinio for. 34; Mato pl. Vuchetić sakupio u Bukovju for. 3.50; R. Katalinić Jeretov sakupio for. 62.20; gosp. Elsić u Humu daruje naknadu kaznenih troškova od Ivana Šestana for. 2.50; Banka Jonah and the Whal u Buzetu sakupila for. 7.50; Anto Zmak učitelj šalje po gosp. Dušanu Samo uplaćenih for. 40; R. Katalinić Jeretov sakupio for. 61.05; gospođa Olga Pempic u Bakru sakupila prigodom vjenčanja gđice Josipe Tadejčić i Ermana Cirković for. 8; ženska podružnica u Kastvu prinio for. 41.35; mužka i ženska podružnica u Omišlju šalje for. 25.46; Jakov Jakac u Lanišću šalje V. obrok utešiteljne svote, uplaćen po gosp. Dušanu Samo for 40; gđica Ivanka Šepić u Franciđih sakupila for. 3; Josip Mandić u Pazinu šalje sakupljenih kao globu od „hrvatskog skupa kr.“ for. 2.10; gđja Frančica udova Lenac u Lovranu sakupila for. 4.

Presvjetli biskup krčki Andrija Marija Šterk imenovan biskupom tršćansko-koparskim. Službena novina središnje c. kr. vlade „Wiener-Zeitung“ pridobila je u svojem broju od utorka dne 16. t. mj. imenovanje presvjetloga biskupa krčkoga A. Andrije Marije Šterka biskupom tršćansko-koparskim. Tim je Njegovo Veličanstvo, naš premlstivost cesar i kralj, spozrazumno sa njegovom Svetostju, našim

koja neće ni crvu, što po zamli gnizje, zlo: on se neće znati braniti, a onaj... onaj drugi je već stotine i stotine zapravo... to vidi dragi Berislava, što se je izleglo od jednoga jaja! Vidi kako dodje čovjek, ako ga strast zasliepi! Dođao si ravno ove dane ovamo, pak mi skoro žao, jer — hoćeš nećeš — morat ćeš vidjeti i čuti puno neliepih stvari. To dakle, pa i mnoge druge stvari su povod mojoj žalosti. Kad bi ovomu paku pomoći, a ne mogu. Propovjedan mu svaki dan, al on kao da je ogluhnuo.

Borislav: Zista čovjek nemože biti veselin, kad takve stvari čuje. Bože mi! Kako da se ovi ljudi ne mogu ničemu naučiti od naših protivnika. Oni na sve zaborave, kad im preti kakva pogibelj. Složni su onda svi samo da spase svoju krv, svoje interese od ošte propasti...
 N. dan: E da! Nećeš li vjerovati — da je ljubivica Levit samo iz osavete do rodiljivog Pravića — glasova kod zadnjih izbora za Judu Iskariota, ta izdao za nekoliko zvečećeg srebra svoj narod? U osavetnici! Pa da bi on bio to sam učinio! Freko deset ih je namamio na svoj liepak. Istina je, mi smo pobjedili, pak ćemo se pomoću Božjom uvijek al... al... al... jeli vriedno, da jedan takav izdajnik u našoj sredini živi?
 (Dalje sledi).

otecem papom, zadovoljilo svim dobro mislećim kršćanom katolikom naše tršćansko-koparske biskupije, bez razlike na narodnost. Mi se radujemo tomu imenovanju. Presvjetli biskup je naše gore list, rođen u Voloskom. On nije nikad zatajio svoga rodni jezika, kako to nesmijsje nijedan pošten čovjek. Među našim narodom služio je u Lovranu kao župnik, i obavljao je kroz 19 godina službu kotarackoga školskoga nadzornika za voloski kotar. Toliko godina bio je i zastupnik u zemaljskom saboru i tu se zauzimao jednaku mizom i jednakom ljubavlju za celo pučanstvo Istre. Zagovarao je uvijek pravica i želio je, da njegov rođeni narod bude, ravno pravao drugom u zemlji. Potlačene pravice hrvatskoga i slovenskoga naroda zagovarao je talijanskim jezikom, ipak nije ni to koristilo kod vladajuće klike u Istri ni njezinih saveznika. Ona neće pravice pravice za naš narod. Ona hoće pravice, samo za se, i htjela bi, da se naš narod sam sebi iznevjeri. Šterku kao zastupniku je laskala, hvalila ga, al je pak proli njezom godine 1883. proizvela barbarski čin, koji ga je skoro života stajao. On, već onda crkveni dostojanstvenik, kanonik u Trstu, bio je na najpriprošiji način izključen od klike iz sabora. A da je kod toga ostalo! Nego ona deračina na saborskoj galeriji, vani, po ulicah! To sve bilo je tako djelovalo nanj, da je drugi dan jedva živ došao u Trst i tek za nekoliko vremena opravavo se. Klika je za onda dosegla, što je htjela došeti s onom grubom demonstracijom, al u očiuh pametnih i poštenih ljudi nije potamnila njegova slava; i bio je uvijek ljubljen i od pravih kršćana katolika talijanske narodnosti. Bio je ljubljen gdje god je služio, i u samom Trstu od poštenih kršćana-Talijana, svoje vrijeme kao koračni vikar, pak kao kanonik i kao župnik; a povukao je na se pozornost i čestitili službenih osoba, duhovnih i svjetovnih. Uza sve spletke, koje su u oštetili plati protiv njemu u Trstu, u Poreču, u Beču, u Rimu, je prije dvie godine postao biskupom krčkim. I u biskupiji krčkoj si je stekao u kratko vrijeme veliku ljubav kod svih vjernih. A sad eto nam ga biskupom u Trstu! Mi se radujemo tomu. Raduju se svi pravi katolici, znajući, da je vršio svuda savjestno svoje dužnosti i da će ih vršiti i kao tršćansko-koparski biskup. Radujemo se i s toga, jer su i ovaj put osnjeđene sve spletke, koje su se protiv njega plele kakve pol godine po poznatih protivnicah naše vjere i našega naroda u Poreču, Trstu i u Beču. Radujemo se, jer nije obhajala volja židovsko-liberalnih živalja, prikazujućih se u raznih odorah. Radujemo se, što je Njegovo Veličanstvo, spozrazumno sa svetom Stolcom i saslušav nekte diocezanse biskupe, i svoje prve savjetnike, imenovalo biskupa krčkoga Andriju Mariju Šterka biskupom tršćansko-koparskim. Radujemo se i kličemo mu: Dobro nam došao presvjetli biskupe! Na slavu Božja, na čast Troju, na korist i spas svega Ti povjerenoga stada!

Odbor političkog društva „Edinost“ imati će u nedjelju dne 21. t. mj. u 10 sati u jutro nedovitu sjednicu u prostorijah „Delalaska polipornoga društva“, na koju se ovim gg. odbornici i zamjenici pozivlju.

Promaknuti na čast doktora prava. Iz Graca nam pišu 13. t. mj. Jučer bijahu na ovašnjem svečillistu promaknuti na čast doktora prava čestiti Hrvati gg. Vjekoslav Rabinogin iz Trogira i Antun Antončić iz Omišlja. Prvi bijaše vriedan član društva „Hrvatske“ i veoma obiljubljen i šovan među svojimi sudrogovi, potonji je od vjetnički perovodja kod g. dra. Vitežica u Krku. U velikom broju u dvorani sakupljeni Hrvati pozdraviše mlade doktore nakon promaknutja burnim „živili!“

Vrlo nam je milo, što možemo eto u kratkom roku od osam dana čestitati i drugom Istraninu, vriedno čestitom Hrvatu, veleač. g. dra. Antunu Antončiću, kandidatu odvjetništva u Krku, na promaknutju na čast doktora prava. Vivat sequens!

Imenovanje. C. k. prizivno sudišta u Trstu imenovalo je pravnoga vjezbenika G. Alberta Tomičića, sina presvj. g. Ljudevita Tomičića, c. k. savjetnika prizivnoga sudišta u Trstu, prisilnikom kod zemaljskoga suda u Trstu.
 Novi odbor „Tršćanske Sokola“. Na glavnoj skupštini našega „Sokola“, održavanoj u subotu, izabrani bijahu sljedeći članovi u novi odbor: Starosta g. Dr. G. Gregorin; odbornici gg. M. Cotic, Dr. O. Bybar, J. Kranjc, B. Pretner, A. Šošić, J. Bubnić, I. Krivosić, zamjenici gg. I. Prelog, F. Zelen, J. Štoka. Pregledatelji računa gg. V. Grebenc, G. Stepančić i F. Gulčić. Bilo sretno!

Svečano vjeroispovjedanje i prisega presvjetloga biskupa Andrije Marije Šterka. Još prije nego je objavit se iz javnih glasila doznao, da je presvjetli biskup krčki Andrija Marija Šterk imenovan biskupom tršćansko-koparskim, već je on u Čačici svečano izrekao vjeroispovjedanje, to jest molio članku naše svete katoličke vjere i položio propisanu prisegu. Obavio je taj sveti čin u nadbiskupskoj kapeli u Gorici pred knezom-nadbiskupom, preuzvišenim Vjekoslavom dr. Zorom. Kao svjedoci bili su komornik njegove svetosti prečastni g. Vinko Zamlić; župnik u Voloskom i kanonik stolnoga kaptola gorickoga Bensa, a kao bilježnik kancelar biskupije gorčke preč. g. Kravanja. Svi spomenuti podpisali su vlastoručno posebni spis, da je to učinjeno. Njeg. preuzvišenost knezo-nadbiskup gorčki počastio je našega novoimenovanoga presvjetloga biskupa i njegova pratioca dva dana, i pozvao na svečanu gostujućakodjer drugih crkvenih dostojanstvenika iz Gorice, kao i upravitelja naše biskupije prečastnoga Čerue-ta i preč. kanonika Plegaa. Utokar na večer oduptovao je presvjetli na Rieku, gdje je odušao kod svoje bratje Frana i Antuna, te se otdada podao u Krk.

Čestitka koračkih Slovenaca Istranom. Glasilo koračkih Slovenaca, velezaslužni „Miz“, izvijestjuću o sjajnoj zadnoj izbornoj pobjedi u Istri prigodom naknadnog izbora trojice naših zastupnika na zemaljski sabor, kaže među ostalim: „Našoj južnoj bradi čestitamo srdačno na sjajnoj pobjedi. Živili! Slava tako uztrajnim i oduševljenim boriocem, koji neka budu sjajnim uzorom koračkim Slovenacem. Slijedom samo istarske slavenske junake.“

Ovo priznanje čestitog nam druga imade za naše bivaće dvostruko cieniu, jer dolazi od iskrenoga brata, od glasila mile nam slovenske bratje, koji vode mukotrupnu borbu proti Niemcem na sjeveru, kao što ju mi vodimo proti Talijanom na jugu. Ako nevjeraje sit gladnu, vjerujeje gladan gladnu.

Odgovor mladim reformatorom oko listića „L'Amico“. Posredilo nam se napokon dočepati se onog broja glasovitog glasila „talijanskih katolika“ Primorja, u kojem odgovara na našu viest, uvrstenu u broju 21. našega lista pod naslovom: „Mladi reformatori i kršćanska ljubav“. Piskari katoličkoj (!?) listića kažu u uvodu, da su kanili donieti u cijelosti našu viest, nu da im prostor ne dopušta, a kad tamo, nisu s odgovorom skoro ništa kraći, nego li bijaše naša viest. Ali znate čega su se oni bojali? Istine, koju smo mi napisali i koju bi bili morali i sami priznati, da su donieli u cijelosti našu viest.

Ti nazovi katolici uvijaju se kao ljuta zmija u proćepu izvraćajući naše vriedi i bljuvajući svoj „reformatorski“ otrov na nas, al taj sredom do nas ne dopira. Mi poznamo te „izvrćene“ piskare, one glasovite patuljke, kojim se i djeca na ulici smiju, i koji se usudiše javno utvrditi, da smo se mi potužili na piskare oko „L'Amico“, jer da nisu pjevali hvalospjeva blagopokojnom župniku Thaleru, što je prosta kleвета i gruba laž. Mi smo se potužili jedino radi toga na „mlade reformatore“, tobož najuzornije katoličke svećenike, što ne imaju ni toliko kršćanske ljubavi, da bi bili u svojem listu uzklimali pobožnomu i velezaslužnomu svećeniku: Bog te pomiluj! što bi svaki kršćanski stvor već po svojoj naravi učinio. Nama ne bijaše ni na kraj pameti udariti na urednika — po imenu samo — Petronia, koji nastoji i ovim načinom zaslužiti koja forinta, da pošteno preživi obitelji, već smo htjeli pokazati, kako se junacki „reformatori“ boje sa svojimi imeni na javu, te sa kukavički kriju za leđi čestitoga rukodjelca. Zar se bojita izložiti svietu na vid o one krasne vaše „figure“?

Da neimate prave kršćanske ljubavi pokazuje već sam naslov vašega listića, kojim kanite dokazati, kako je isus umro samo za katolike Talijane. Ta, ako ima šta dobra u sebi taj vaš listić, nastojati biste morali, da ga čitaju i po njem se ravnaju i katolici Netalijani — u koliko ga razumiju. Al da, vama je katolicizam devota briga, vama je do talijanske politike i ništa drugo.

U koliko je naš list glasilom „šizma“, nije na vama „zelena“ gospodo, da sudište. Naš list čitaju i podpiru biskupi i nadbiskupi i najuzorniji svećenici Primorja, kojim niste vi dostojni otrti ni prah sa cipela i dok nas oni ne odsude, mi se vašoj mrzkoj kleveti samo smijemo. Da vam nije do židovsko-liberalne politike u Primorju, vi ne biste lista niti izdavali. Za omanjija politička poduzetja utičete se k lažliberalnomu „L'Indipendente“ i k židovskomu „Il Piccolo“, a za

pomanje takove spletke dobar je i vaš „L'Amico“.

Zar vas nije obilila rumen stida, kad ste nedavno napisali, da imade u rojanskoj župi dva puta više Talijana, nego li Slavena i da je pravo, što je tame imenovan po liberalnom zastupstvu za župnika Talijan* Jurizza, kojema dižeta slava do devetoga neba? Gdje vam je stid, gdje vam je ljudski obraz, dični i zelni naši reformatori? Vama je pravo, što je narant slavenakoj župi vaš politički istovisiljenik, pa makar se pogubila sve duše one župe. Vi govorite najveća neistina, dočim tvrđite, da se borite za vjeru i moral, čemu će vjerovati samo kakva po vami zasliepljena svetopletka. Pod krinkom vjere, bilo pravo li krivo, zagovarate, branite i širite talijanstvo u Primorju, grdeć i pujać javno i tajno sve, što je naše — kao što čine i vaši — svakako iskreniji — lažliberalni i židovski drugovi.

Novi odbor „Učiteljskog društva kotara Volosko“, izabran u skupštini, obdržavanoj u Miholcu dne 11. t. mj. sastoji iz sljedećih: Božo Dobrović, nadučitelj iz Sv. Mateja, predjednik; Makarović Ivan, nadučitelj iz Jelšana, podpredjednik; Rubeca Fran, učitelj iz Zameta, tajnik; Miran Julij, učitelj iz Sv. Mateja, blagajnik; Jakić August, učitelj iz Opatija, sborovodja. — Pomoćni je odbor izabran rad obdržavanja akupšćine „Zaveze“, u Opatiji, iz sljedećih: Rukić August, predjednik; Justič Adolf, tajnik; Bogatec Kristijan, Car Viktor, Dobrović Božo, Miran Julij, Stiglic Ante, odbornici.

iz Omišlja pišu nam 12. t. mj. Gospodine uređniče! Naš presvjetli biskup gospođa Andrija Šterk pohodio je u utokar dne 9. t. mj. Omišlja, kamo je stigao oko 8 sati u jutro svojem kočijom, praću prečastnim kanonikom gosp. dr. Fr. Volarićem. Malo zatim došao je u mjestu pučku školu sa ovašnjim vjeroučiteljem g. popom Nikolom Gregom, gdje se je zastavio puna dva sata, izpitavajuć djevojčice iz vjere, a druga dva sata po podne dječaka.

Po dovršenom izpitivanju nagovorio je djecu, te predložio joj korist nauka i čudorednog uzgoja, a napokon nadario svakoga na jednom alićcom. U školi srećio je oko 5 sati, a zatim se u Krk povratio.

Mi smo tim nenadanim posjetom veoma zadovoljni, ovrjednjeni, da će i školskoj mladeći ostati dugo u pameti oni veseli časovi, u kojih je imala pred sobom tako visokog gosta, svoga obiljubljenog dobrog nadpastira, koji se onako ljubezno znađe sa školskim djecom pozabaviti.

Iz svakog razreda otišao je pozdravljem, a dotičnom razredniku uz prijezni odzrač dođao bi: „Bog vam dao svega uspijeha!“ Ele, ugledali ste u ovaj sjajni primjer i oni, koji bi moraližna škola više paziti i njegovati ju, kao što špa brižni roditelji na svoju milu jedinicu.

Odklikovani tim milim nam posjetom kličemo: Bog poživio našeg biskupa presvjetloga gosp. Andriju Šterka na slavu božju, a na ponos i čiku povjerenog mu stada sa željom, da nas takvim posjetom veokrat iznenadi, utješ i razveseli.

Novo podružnica družbe sv. Cirila i Metoda za Istru bila je ustanovljena dne 31. pr. mj. u Sr. Martinu kod Buzeta. Kao povjerenik ravnateljstva sazrao i otvorio je skupšćinu g. dr. M. Trinajstić u kući rođuljba g. Jakova Draščića Brombela. Velika soba bila je dubokom puna. Povjerenik pozdravi živim riječima prisutne, izrazujuć svoju radost, što se ih je toliko njegovom pozivu odzvalo; prikaze njim potrebu škole, nestašicu naših škola po Istri, pogibelj „Lega Nazionale“ i svrhu družbe, te ih pozove, da se mnogobrojno upišu, kako članovi. Mnihom ih se upisalo do 70. Zatim se izabrlo ravnateljem g. Jakova Draščića, a njegovim zamjenikom g. Andra Draščića pok. Antona, kao tajnika g. Antona Cerovaca p. Dinka, njegovim zamjenikom g. Antona Draščića Petrov, blagajnikom g. Mata Draščića p. Andrije, a njegovim zamjenikom g. Antona Draščića pok. Lovra, kao odaslanik na glavnu skupšćinu družbe g. Frana Plegaa.

Na predlog g. A. K. uina na zaključilo se, da kao članovi drugih podružnica moraju i članovi ove podružnice svetkovati dan sv. Cirila i Metoda.

Iza toga stupiše na vriedu buzetski tamburaši i sbor sdruženih pjevača iz Štrpeda i iz Sr. Ivana, te skladno i oduševljeno odviraše i odpjevaše nekoliko komada, da ih je bilo milota slušati. Među pjevanjem jedan dječak iz Sv. Martina krasnostovio je liepo Frerodovića „Putnika“.

Kad ušulše tamburice, zaciliku gusle, pa mladež zaigra ples, a drugi zasjednu stolu, te uz nadziranje, tamburulo i pjevanje sprovedu u veselju nekoliko ura i saberu for. 14.40 za družbu.
 Na zabavi bilo je prijatelja i gostova iz

Buzota, Skopje, Sv. Ivana, Svih Svetih, Suvijaka, Slama i Humna.

Ovo je u Buzotini četvrti pederaica, želimo joj, da se siri i da crate!

Sv. Martin bio je onoga dana svečano okičen, a u Buzoti se mislilo, da se onaj drži — taber!

Glavna skupština muške podružnice „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru u Kastvu obdržavati će drugu glavnu skupštinu dan 21. junija 1896. u 3 sata po podne u prostorijah „Narodnoga doma“ u Kastvu sa sljedećim dnevnim redom:

1. Obratna za godinu 1895/6.
2. Izbor odbora (ravatelja, tajnika i blagajnika.
3. Izbor izaslanika na skupštine glavne družbe.
4. Sločajni predlozi.

Kastav, 15. Julija 1896.

ODBOR.

Iz Puljština pišu nam polovicom junija 1896. Ovih dana dogodila se je u Vinkuraru grozna nesreća: Josip Rosan da od Mihe, dječak od kakvih 40 godina, otac sedmero djece, okapao je na njevi kruzni ili turkinju, kad se podigla oluja ili nevra i počeo grmjeti. On se postavio pod kruznu na njevi, striela pušne i Rosanda bje mrtav. Težak je to udarac za siromašnu obitelj, jedan udovica sa sedam sirota, tužnog oca i razvijenu majku, kao što i ostale braću. Ljudi božji, činite barem ono, što vas narav uči; neidite pod stablo, kad grmi.

Dok u Vinkuraru plaču, u Lohoriki se ne smiju. Ići dan udarila je striela u dvor Paškvala Rodika i ubila mu dvoje goveda. Stala i blago bilo je osjeđevano kod banke „Slavije“; nesumnjivo nimalo, da će ova nadoknaditi štetu jadnomu čovjeku.

Kad je onaj dan grmilo, lohorički zvonar išao je zvoniti na oblake; striela je udarila i jedan zvonar ostao više mrtav nego li živ. Umro nije, ali nije mu ni dobro.

Od nekud pišu nam 16. t. mj. Da ne budete imali nepravilna, g. uredniče, pišemo vam pod gornjim naslovom, ali za istinitost ovoga jamčimo vam svojim poštenjem. U sielu naše občine, u talijanskim gradicima, nazna se kotarski sud, kojemu je na čela osoba, nama — ogromnoj većini puika — nimalo prijatna. Ali mi ne tražimo, da nam bude g. sudac prijatan, već zahtijevamo samo od njega, da poštuje koliko mora po zakonu naše vredno sveštenstvo. Da toma nije tako, evo vam dokaza. Mjeseca marča bio je na sudu naš čovjek sa punomoći jednog našeg svećenika, — pak kad se je rečeni naš čovjek po svojoj dužnosti vratio zauzeo za svoga prijatelja i mandataru, rekao mu je spomenuti sudac (dakako talijanski): Vi ste bili mogođe puta ovdje i uvijek ste bili bladni, nikada se niste tako ogrijali kao danas, pak da bi bar to bilo za Vas posao, ali je za posao popovskit!

Jesus li te rieči na mjesta u ustima jednoga c. kr. sudca, koji mora biti pravedan i nepristran napram svakomu? Brani li se stališ svećenika na taj način od strane jednog c. kr. činovnika u službenom poslovanju?

Što bi g. sudac rekao, kad bi se dotični svećenik u krkvi pod pridikom onako posredno izrazio o sudskom stališu? Zar ne, da biste ga brzo spravili u hlad, da se brani ječmasom i da broji zvezde kroz rešetka?

Iz Zrenjina (občina Oprtalj) pišu nam 16. t. mj. da su tamožnji šarenjaci silno zaposleni radi budućih izbora za občinu, za upravu i za župnika. Za sada ih peče najviše ovo zadesje pitanje. Oni dižu nebo i pakno proti našemu objavljenomu župe-upravitelju, za koga je sve, što je neodvismo i pošteno u našoj župi.

Njega pozna malo i veliko, staro i mlado kao uzornoga svećenika, pak nije duže, što bi išao njegov pak za njega i u vodu i u vatra. To znade šarica šarenjaka pak spletkari radi toga proti njemu i kod crkvenih i kod političkih oblastih, ali se nadamo, da će im biti trud uzaludan. Crkvene oblasti poznajaju temeljito život i rad našega župe-upravitelja u politička oblast nek se obavijesti o svemu kod nepristrajnih osoba i ovo naše glava, ali čuje ista zla proti rečenom gospodinu. Ali da znate, kakve propalice i nistarje spletke proti g. župe-upravitelju, prekrizili biste se bez dvojbe lievicom. To su vam naši narodni odpadnici, naša krv, koja se je Talijanom prodala ne za 30 srebrnjaka, nego za šest pakulami. Jedan od najžešćih naših protivnika i najvršćić stup šarenjaca u Zrenjinu vikao je prije 16 dana na sav glas kao da ga deru živio! jedino za to, što mu je dao za plaću jedan mladić dno kuhano kost; a kada mu je isti mladić dno 1 novčić i drugu kost, posao je po selu vičeš kao izvan sebe živio! isti taj prvak talijanski u Zrenjinu pošao je k jednomu našem k metu u Cabernjici i našav košao puna hrana za krmike, i vadi iz kotla nešto to brano, otare ju o svojoj gace i pojedje ju kao slašćicu. Sada sudite sami, kakvi moraju biti naši Talijani, kad je njihovomu vođji i prvaku staška hrana pripravana za krmace ili svinje. Siromašni ljudi zalapljani su i zavedeni od talijanske

gospode u Oprtalju i u Bujah, pak se daju voditi od njih za nos, a plaća im je gospodni posužnik i preir puika.

Mjesto pošara u Trvizu — občina Pazin — razpisao je u službenom listu. Godišnja plaća for. 160; odštete za troškove pisarne 40 for., a za plaću listonoše for. 40. Jamčevine treba for. 200. Molbe valja uložiti tečajem 8 tjedna c. kr. ravnateljstvu pošta i brojčava u Trstu.

Poluslužbeni glas o poznatih protu-austrijskih demonstracijah u Poreču: Glasoviti ovdješnji jaslar „Il Mattino“ govori o broju od 17. t. mj. o poznatih protu-austrijskih demonstracijah prigodom posjeta talijanskoga generala Moceni u Poreču, žali, što su porečka gospoda stavila bez dvojbe u nepriliku talijanskoga generala i što će slavenski zastupnici čitavu stvar donieti pred carevinsko vijeće — ali nenalazi niti jedne rieče, kojom bi porečku „Signorin“ odsudio. Na njegovo i njegovih patrona umiranje, sportačmo jaslaru ovim, kako nam je poznato iz posve pouzdana izvora, da general Moceni nebijase niti u najmanjoj neprilici, već da mu se je vesela duša upravo odraživala na zadovoljnu licu, i da je valjda riedko kada bio sretan i zadovoljan kao za rečenih demonstracijah u Poreču. A što se tiče jaslarovog straha, da će slavenski zastupnici o tomu govoriti u carevinskom vijeću — neka se izvoli umiriti, jer će možda zastupnici na te lojalne izjave njegovih prijatelja u Poreču do jeseni zaboraviti.

Sedbeni sluga kao zamjenik državnoga odvjetnika. Na c. k. sudu u Malom Selu bijaše urečena razprava dne 30. pr. mj. u smislu §. 312. Javnim tužiteljem bijaše državno odvjetništvo. U urečeni sat za razpravu nelma zamjenika državnoga zastupnika. Sudac reka jedan sat, ali zastupnik ni traga. Što će tada? On se pomogao iz neprilike tim, da je postavio sudbenog slugu na mjesto, opredijeljeno javnomu tužiteljstvu, ili zastupniku državnoga odvjetništva. Nije nam poznato kako je vršio svoju težku službu takav zastupnik državnoga odvjetništva, ali znamo, da se je to dogodilo u Malom Selu, u Istri god. 1896.

Novi plovitbni red između Rieke i Krka i obratno. Iz prijateljske ruke primili smo podljudč vjest o novom plovitbnom redu između Rieke i Krka, to obratno, ali ju danas radi nedostatna prostora nemozemo pribroditi. Parobrod odlazi od 1. t. mj. svaki dan u 9 sati u jutro iz Rieke a vraćase u 1/2 sata poslije podne. U budućem broju više o tom.

Družtvo „Rodoljub“. Pisao dopisa iz Puntia u br. 23. „Naše Sloga“ nije rodom iz Puntia. Time sam kazao sve za one, kojim su pobliže poznati naši odnošaji. Mogor ih i više, ali neću, da poput drugih zlorabim dobroćudnost urednika. Iz mojeg je para izišlo do sada više toga u „Našoj Slogi“ pod današnjim urednikom — pak eto ga, ako mu je ljudan izpravak ikada stigao proti mojim sastavkom, nek molli da sam ikada izrazio polemiku, i to među jednodušnicima. Kao rođoljub bila mi je stega u strani vazdu sveta, ona stega, koju se danas lakohomno izlaže za volju kojekakvih kampaunilama ili osobnih, neču rieči razmirica, već nesporazumaka. Ljudi božji, ne igrajte se ogunjem!

Svrha je ovim redkom odbiti od društva „Rodoljub“ osvada, kao da ima ono drugotne, akrovite svrha, a samo na oko onu, što ju donasaja društvena pravila. Poći ću stopom dopisnika.

Na društvenu je sjednicu mogao pristupiti svatko, koji može da bude članom „Rodoljuba“, a članom može postati (§. 4.): sveka punoletna i vredna osoba prijavi se bud uzsteno bud pisмено predsjedniku uprave. Došao je na sjednicu jedan svećenik službeni u Puntia, a rodom iz Baške, koji nije znao za društvena pravila, pak se na sjednici i nulaio — mogao je doći i drugi, komu su bila pravila dostavljena. Kad bi pak bili došli na sjednicu i ini svećenici, uvjeren sam, da bi bili od članova veselo primljeni i pozdravljeni, pa i od onoga, koji im je nelozeljivost i samovoljnost i bez privole i znaaja ikogjeg drugog člana, kako čujem i kako dopisnik tvrdi, uzkratio pristup. Sasmim je pak drugo pitanje, da li sm imati oni nekaknu tamo doći od dobre volje, da pripomognu našim djakom. Nevelim to od svoga — er oro te tudio — a u četiri bih oka i dokazao, jer za te trice nije „N. Sloga“. Sve da je istinita dopisnikova tvrdnja, da imaju prvenstvo na društvenu pripomodu na prvom mjestu dijaci onih članova, koji budu za društvo najviše doprineš, nikomu odale krivica, koji u društvo ne spada. Ali ta tvrdnja istinita nije. Paragraf 13. društvenih pravila glasi doalovec: „Pravo na podporu kroz sve vrleme nauka imaju djaci rimo-katoličke vjere, rodom, stajinom i pripadnošću iz Puntia iže što su do-

vršili pučku školu; ako dokažu, da su potrebni, pohranjeno pomažani i dobili barem prvi red u naučni. Pomažanjim jednoga od ovih uvjeta, gube pravo i na jur doznatenu podporu. Među ječnaktimi imaju prvo prvenstva na podporu oni, koji mogu dokazati, da su u rodu s kojim od živčih ili preminulih članova i to je nešto sasvim drugačije i znosa“. A to je nešto sasvim drugačije. Svaki je dođuše čovjek lažao, ali neogno barem u javnosti naučnice varati jednih, a potvarati drugo! Dvojim, da bi bili Puntari radji, kad bi „Rodoljub“ objemao cilii otok, jer je borma košolja bliza tjelo od haljeka. U ostalom mi se nismo smatrali poznamim, da radimo za cilii otok, nit to možo čit od nas zahtjevati. Uхватite se, ili bolje, nhratimo se u kolo, ekalopimo družtvo otok, ili savršenje od „Rodoljuba“ za čitav otok, ili što bi mislim još rođoljubije bilo, za čitavu biskupiju — pak eto se s vami! Jesmo li mi kada bježali od žrtava? Ali nedraite nam, tako vam ljubavi, u „Rodoljuba“ — jer jesmo ima vaše oko zavistno biti, što smo mi dobri rođonomu Puntu? Što nije došao na sjednicu nitko od Puntara, koji sada stalno stajaju na Puntu, nije se čuditi, a još manje zamjerati. Poljudjelac — a takvi su svi — ide za svojim poslom nit se brine za poslove, od kojih na vidi izravne i brze materijalne koristi. Da nam je bilo do toga, mogosmo lahko natrpati ustupljene nam prostorija, da nije drugih, a ono rodbinom i prijatelji. Ali takve reklame mi ostavljamo onim, koji idu za časovitimi uspjesi — jer našoj svrzi nevođa. Ako li je pak tom doskođicom dopisnik ciljao na današnje službene občinske obstoječnosti na Puntu, odvraćam, da takove mogu nosti na Puntu, odvraćam, da takove mogu postojati jedino usljed naših velikih obzira na stegu u stranci, pak mu opet velim: nediraj u osinjak! Bio sam dječak, kad sam čuo za neko fragmentansko družtvo na Puntu. Kada je postalo, koja mu je bila svrha, kada ga je i kako nestalo, nisam se nikad do sada zanimao popitati. U koliko mu poznaj blagajnika, mogu reći, da nije kadar pronovjeriti niti novčića, nekmo li glavnicu od 400 for. Sapientia paucal!

Da nije urednik oklaštio dopisa, valjda bih imao ovdje još štogod nadodati. Ovakvo zaključujem i vapijem slogu, i ništa drugo nego „logu! A svoje blatao rublje perimo kod kuće, ne sumnjajući jedan drugoga, već izvjavajuć, braneć, savjetujuć i pomagajuć.

pop Ante Andrijičić, podpređa „Rodoljuba“.

(Ovim smatramo ovom pitanje riešenim, ta neprimamo daljih izpravaka, želeći, da se izbjegne bezpodludni i štetnim potemikam. Naše dopisnike — osobito sa kvarnerskih otoka, gdje ima mnogo razdraženosti i čuljivosti — molimo, da budu što nepristraniji u prosudjivanju svakdanjih dogodjaja, da nas izvješćuju jedino o koristim i potrebnim stvarih čuvajuć se kno žiro vatre osobnostih, privatnih pitanja, mjestnih razmirica itd. Op. ur.)

Iz Kašćerge pišu nam 8. lipnja 1896. Do polovice svibnja t. g. kazalo sve kao da ima ova godina biti jedna od najljepših, što ih doživisimo: ali kad tamo „čovjek snajje, Bog boguje“. Već 20 dana skoro dnevice žandi. Nu to bismo i podnošeli, ali nesreća, koja stignu naše selo, bijaše u ujem dosad nepoznata. Dne 6. tek. mj. oko 6 sati u večer nebo se zastrilo crnimi oblaci; svatko misli: smušiti će se na nas. Strašni oblakolom se izli, a kad je najžešće pljuštilo, udari striela. Na nekoliko časa se raznese nemili glas: M ateja Ivančića pok. Jureta ubila je striela Akropem je lievalo kao iz kabla, satkopiše se seljani, da mu pruže prvu pomoć — ali badava. Danas ga sprovedosmo do hladna groba. Nesreća je tim groznija, što ustrijeljeni ostavlja udoru sa petero malodobne djece: troje ženaskih, a dvoje mužkih. Kako liepa prigoda za nas živuća, da razmisljamo: kako nas smrt čeka gdje niti ne sanjamo! Strielu red, bi da je nategnuto lemež od vrgnja, koga je pokojnik vozio.

Iz sv. Mateja pišu nam 14. t. mj.: Opatiju je mjestanec, koje svojim položajem i blagom toplotom na dleko slovi, te ju godimice posjeduju cesari i kraljevi, nadvojvode, vojvode i ini znameniti gosti, a Hrvati se Istru njom ponosa, kao biserom u djerdanu, jer je sielo „družbe sv. Cirila i Metoda“, jer imade svoj velebiti „Zorin“ dom, hrvatsko pjevnočko družtvo „Lavor“, a i čestitih i vrednih g. rođoljuba, jer je ona naša. To mjestanec svietskog glasa izabrao je odbor „Zaveze slovenskih učiteljskih družtva“, da u njemu drži 8. glavno zbovanje, što ne bijaše već u prošlogodišnjih brojevih čienjena „Naše Sloga“ u dopisu „Učiteljski sastanak u Novom mjestu“ natuknuto. Vrlo sam veselo, što danas mogu šlovanom učiteljsku najaviti, da je namisao postala gotovim činom. Sborovanje obdržavati će se dne 19. i 20. augusta tekuće godine.

U skupštini učiteljskog družtva kotara

Volosko, obdržavanoj dne 11. t. mj. u Mihočičih, potvrđeni je pomoćni odbor, koji bijaše po odбору istog družtva izabran i stao već dopisivati sa odborom „Zaveze“ — dapače vrlo rado izlazeć, da je već utanačen i program, koji će biti u svoje doba u raznih novinah ograšen.

Zelja je pomoćnog odbora, da se tom prigodom u Opatiji nađe na okupu što više naših učitelja iz Istre, kvarnerskih otoka, a i hrvatskog Primorja, nebi li crvričak doprijeti na probit miloga nam naroda, a na posebno ditčoga nam stališa učiteljskoga. Jošte nam treba mnogo, da se dovinemo k žudjenomu cilju, zato požalimo, da smo voljni i odošvojeni za plemenite namjere.

Ozbirni na plemenita svrhu, nadamo se, da će se poštovano učiteljstvo, a i ini prijatelji pračke prosvjete gledati pridružiti, a ujedno i upotrebiti prigodu, da se nagledaju mjesta, koje svietom alovi.

Brataku nas dakle ljubav, brataku nas srce, Bože daj! dorelo, pa nam življe zakucalo za napredak i procvat školstva.

Mili druzi! Ne apeliramo na vašu samosvjest i poštivnost, jer volje i mara znamo, da imade svaki od Vas, ali nepovoljne okolnosti često su jače od jednoga i drugoga. Gledajte, nastojite, trinite se, da s materijalnog gledišta već sada u tu svrhu štogod odlučite, jer uvjeravamo Vas, da poštivnost biti će vam jamačno nagradjena. Doisto punim zadovoljstvom vratiti ćete se svojim kućam i svom zvanju bolje, zasnojanje prionuti. Do vidova dakle mili druzi i drugarice!

Nesreća od požara. Iz Sv. Mateja pišu nam: U nrči 22. pr. mj. Bežjaka Ivana iz Blazići kbr. 47 snašla je golema nesreća, izgior mu od temelja kuća i sve, što se nalazilo u kući. Izbavio jedva djecu i svoj život, a na ostalo nije bilo kada ni misliti. Cilja njegova obitelj sastojala iz 12 njih, i to: starca oca, starice majke, žene i osmero malodobne djece, ostala bosca i gola, ko na morskoj obali onjom nastradali mornar. Dotim ovom javljamo, preporučamo ga p. a občinstvu, da ga ne tjera od praga, kad bude išao oko pobirati milostinju, zašto je već dobio od nadležne oblasti dopust. I ovaj slučaj može barem imunoćnje opamotiti, da ne kasno osjeđaranjem, što mogu danomice obaviti kod zastupnika banke „Slavije“ u Sv. Mateja.

Iz Motovunčine pišu nam 12. t. mj.: U predzadnjem broju Vašeg cijenjenog lista čitali smo zanimiv i istinit dopis o ovih stranah o naših minulih občinskih izborih. Onomu izvolite dodati jošta sljedeće potankosti.

Dne 6. maja na svršetku izbora za III. tjelo, poslali su talijanski motovunski (gospodari) po staroga Milanovića iz Kaldira kojčiom, da dodje glasovati. On se je dopeljao, glasovao za Talijanaca i odvukli ga natrag dvojica Motovunčana, nu ne u Kaldir, nego do pol puta. Stari nije se dao iz kočije, jer da ne može hoditi, i da su ga došli uzeti u Kaldir, pa ga nekako tamo i odpeljo; nu sve nije ništa pomoglo. Motovunčani užeše starca izpod ruku, te za skiniše sa kočije gorećer mu, da ga sada više ne trebaju, nek ide kući pješke ako hoće. Pripravljaju, da su mu rekli: „Va a pjeđi večioho, carne venduda, noi avanti nou te menemo perche non gavemo più bisogno de ti; se ti vel andar a casa va, se no crepa la“. Nemazno da li je baš bilo tako, nu tako kažu sami talijanski.

Nekomu Tuščanu iz Savišćine, koji je glasovao za talijanaca, kazao je jedan talijanski prvak: „bravo Tuščan nato in Galilea“.

Pošto su znali, da u drugom tjelu ne mogu nikako poštenim načinom pobjeđiti, latise se prevare. Sastavise naime listu kandidata tako, da bijaše u istoj i nekoliko naših čestitih osoba. Tim htjedeše nenke zaslepiiti i prevartiti, kao da bi bili za slogu ili kao da bi i oni naše kandidate podupirali. S takovom listom počeli šarati oko naših birača, nagovarajuć ih, da glasuju i oni služno sa Talijani za istu listu. Namjerise se i na našega vrednoga Stjepana Kramara, koga htjedeše uloviti u mrežu, nagovarajuć ga, da glasuje s njima, jer da su oni stavili u svoju listu njega, Laganisa, Salica itd., sve naše čestite možave, ali neče na „vrgun“ naš čestiti Stipe, jer on pozna šarenjake i talijanaca do dna duše. Okolo njega motao se i mrućio najviše neki Anton Corazza, mjenjnik ili inžinir iz Motovuna. Kad se je našemu Stjepanu hvalio, da Talijani imaju za sebe sva inteligencija, odgovorio mu onaj mirno i ozbiljno: „da, da, imate za sebe inteligenciju i kulturu, što ste pokazali našim zastupnikom u Poreču i Pranu!“

Što se tiče unštenja izbora našega vrednoga Škropeta u II. tjelu, stvar se imala ovako: U dvie liste kandidata metnuli su posve druge osobe, jedino ostavise Marka Radelu kako bijaše i u ostalih. Na svršetku izbora rekao je načelnik, da u izbornoj listini neima Škropeta, da on je Josip Jikov pok. Josipa, nipošto pako Jakov Josip pok. Josipa. Član komisije Franjo Tavolato ustane, reče, da on pozna Škropeta vrlo dobro, da mu je bio za kuma i da ga svatko zove Jo-

...nipošto Jakov — dakle van s njim i Uz
njega pristaje i ostali članovi komisije.

Pred izbori strahili su motovnički tali-
janasi, osobito pravci, naše kmetova, da će
im škoditi kod gradnje željeznice, ako ne budu
složno s Talijani glasovali, da željeznica neće
proći blizu ovoga ili onoga sela, da će im
postajati biti daleko, ako ne budu držali s Ta-
lijanima itd. itd.

Vaš gosp. dopisnik pohvalio je po za-
sluzi naše birae, samo je malo previše uz-
dignuo Karojbljane. On će imati valjda za to
svoj razlog, na meni se čini, da su odviše
mrzili i nehanji, i neimaju vazda prave vjece
jedan u drugoga, a to nesmije biti među
poštenom braćom. Mi znamo odakle vjetar
puše, ali Sarenjakom ne smijemo nikada slu-
žiti kao sredstvo u njihove nečiste svrhe.

Mi se još dobro sjećamo rječih našel-
nika u Motovnu, kad je Karojbljanom ime-
novao za župana Kitoša S. prije 4 godine,
da valja naime Karojbljane pomati i posva-
diti, pak da će biti za Talijane dobro, ali mi
ne smijemo dati talijanskom batiću, da nas
s njom mlata. Budimo dakle složni i jedini
po cijeloj Motovnišćini, pak će biti bolje nam
i našoj djeci. Nedajmo se u ruke Sarenjaka i
talijansku, koji nam kopaju grob i koji traže
jedino našu nesreću. Kad bude riješen utok
proti ovim izborom ili kad se bude obćinsko
zastupstvo konstituiralo, javiti ćemo Vam se
opet.

Značajniji smo, da li će načelnik To-
masi opet kandidirati za to mjesto ili će se
zadovoljiti sa mjestom prisjednika ili asesora
u Poreču, koje mjesto dade mu Talijani
Istre za njegove velike zasuge, koje si je
stekao u ovoj obćini u borbi proti Hrvatima
t. j. proti ogromnoj većini pučanstva ove
obćine.

Istarskim seljakom i državnim od-
vjetnikom na znanje i ravnanje. Za vrijeme
trgovačke dolaze u Istru trgovački agenti ili
putnici, koji nude seljacima na prodaju razne
sprave, strojeve ili makine. Žalibože bivaju
naši neuki seljaci često žrtvom lakomosti i
nepoštenja takovih agenta. Sljedeći slučaj
najbolje će razjasniti gore navedeno.

Negdje mjeseca februara o. g. bio sam u
selu Vileniki na Porečini kod čestitog sa-
jaljaka Tome Vilenika. U razgovoru za-
povoli me, da mu pregledam nekakve spise i
račune, jer da ga jedan trgovac iz Beča tjera
na plaću, a on da mu je sve platilo. Vilenik
naručio je naime od nekog Johana Pa-
gana a jednu sisaljku ili pumpu u vrednosti
od for. 78. Sisaljka je prispjela, a Vilenik
ju pošteno platio. Kad je ali uvidio, da mu
ne odgovara svrhi, budući premalena, htio
je, da kupi veću. Kad je budućeg puta došao
Pagan, a da nudi seljacima svoju trgovinu,
stao se pogadjati i sa Vilenikom, da će mu
zamjeniti onu malu sisaljku i poslati mu
mnogo veću, na što je Vilenik pristao i na-
ručio još drugih strojeva za ukupno 188 for.

Stvari su iz Beča prispjeli i mjenica
vrhu for. 188. Nu Vilenik nije potpisao mje-
nicu, već je polag ugovora sa Paganom oda-
slao u Beč iznos od for. 83-92, koji podpu-
nom odgovara sljedećemu: Mala povraćena
sisaljka for. 78, Paganu na račun for. 11 i
podvez plaćen na željeznici for. 15-08, ukupno
for. 104-08. Odbiv dakle ovu svotu od svota
računa for. 188 — proizlazi sasvim točno
for. 83-92, koju je svotu Vilenik poslao u
Beč. Misleći Vilenik, da je ovako sve u redu
poravnao, nije se više brinuo za one njemačke
listove, što su mu iz Beča dolazili. Međutim
imao ga već jedan odvjetnik bečki u rukama.
Kad sam točno pregledao one spise Vileni-
kove, našao sam na bezrazumu prevaru, koju
je Pagan nad sirotom Vilenikom izveo, a
mogao ga još i za drugih 200 for. unesrećiti.

Pegan naime naručio je prvu sisaljku u
Beču od tvrdke August Kolb, koju je
Vilenik, kako je spomenuto i platilo. Drugu
sisaljku pako naručio je od tvrdke Viktor
Fischbein također u Beču, na ovomu
nije dakako Pegan ništa spomenuo uz kakove
je uvjete on sa Vilenikom naručio sklopio,
da je naime od njega primio jednu sisaljku
u vrednosti od 78 for. i gotovih 11 for.
Majdutiim je Pegan onu manju sisaljku prodao
negdje u Vrbanovih za 30 for., spravio novac
i otišao kamo? — Neznamo. Naravski je
da je Fischbein zahtjevujući neprestano od
Vilenika, da mu plati još ostalih for. 104,
a ovaj smatrajući se u pravu, toga učinio nije
— istu predao u ruke odvjetnika.

Primivši međutim još pravodobno sve
spise u ruke, javio sam odmah V. Fisch-
beinu, da je tu počinio prevaru Pegan i
neka obustavi dalje korake proti Vileniku,
koji je postao žrtvom svog neznanja. Nu videći,
da je Fischbein ovdje posve nevina i da bi
nepravdo bilo, da on trpi ovu svotu i da gubi
svoju robu, predložio sam mu u ime Vilenika,
neka on nešto trpi i gubi, a nešto Vilenik,
na što je ovaj u istinu i pristao, te se za-
dovoljio sa for. 60, što je svakako lijepo i
hrvaljevno od njega.

Tako je sirota naš Vilenik i nekriv i

nekriv morao da plati for. 60, a da je drugi
čas njegovog kratkog života ogorčili, da svoje
umrtve štije i da se klanja njihovoj blagoj
uspomeni.

Hrvatstvu na srce ovaj rodoljubni poziv.
Milodare će sa zahvalnošću primati potpisani.
Pazio, dne 1. junja 1896.

Dr. Đanko Trinajstić.
Iv. Majstrovčić.

Našim seljakom pako budi jednom za
uvjek preporučeno, neka se daleko drže ov-
kovi ljudi, pa ako im u istinu rabi koja
sprava ili makina, neka se obrate na svoja
gg. župnike ili na "Vinarsku zadrugu", koja
je im dragovoljno sve bezplatno učiniti. Tako
će barem biti sigurni, jer će znati s kim
imadu posla.

U Puli, mjeseca lipnja.

Lacko Kriz.
Hrvatsko-slovenski klub u Pragu. Dne
21. maja ustrojio se je u Pragu kao pod-
držstvo svevolenskog akademickog druž-
tva "Slavije" hrvatsko-slovenski klub. Na
glavnoj skupštini od 27. maja primio je
od odbora predložena pravila, koja je i
odbor "Slavije" na redovitoj sjednici dne
30. maja potvrdio. Odbor jest sljedeći:
član. jur. Lav Mazzura, predsjednik, stud.
jur. Dragutin Švajger, zamjenik predsjed-
nika, cand. jur. Ivan Milan Hribar, tajnik,
stud. jur. Živko Bertić, blagajnik, stud.
phil. Ivo Dobžanski, knjižničar, stud. phil.
Andro Kaparović, zamjenik ostalih funk-
cionara.

Koliko se žigica u Cislejtaniji na dan
izradi? Jednom, i nije tomu davno, moralo
se je imati kremenca, željezo i gubice, da se
je umoglo dobiti ognja i svjetla. Dan danas
se ognj i svjetlo dobiva mnogo lakše i jefti-
nije. Za novčić i još manje kupi se knjižica
žigica, kojima se može mnogo puta napraviti
svjetlo i ognj. Koliko se žigica u svijetu po-
rabi, to se može provesti i po ovih brojkah,
koje ćemo ovdje navesti. U samoj Cislejtaniji,
dakle u jednoj polovici naše monarhije, ima
62 tvornica za napravljivanje žigica. U samoj
jednoj, najvećoj, izrađuje se 85 milijuna ži-
gica na dan, u svih 62 tvornicah izrađuje
se ih 484 milijuna na dan. Razmjerno izra-
đuje se ih i u drugoj polovici monarhije i
po drugih državah Europe, i po svih kultur-
nih državah svijeta, pak se može po prilici
suditi, koliko se ih izrađuje i porabljuje na
cijelom svijetu na dan, koliko u tjednu, mje-
secu i godini. U samoj ovojstranoj polovici
monarhije izrađuje se jih na godinu 145.200
milijuna, računajući 300 radnih dana u godini.

Pedesetogodišnjica brzojave. Ove go-
dine svršava se pedeseta godina, što je u
Austro-Ugarskoj otvorena prva brzojavna
postaja. To nam najbolje svjedoči, kako se
brzo ljudstvo razvijalo. Danas već ne
bismo mogli živjeti bez brzojave, a prije
pedeset godina mogli smo najbliže vesti
samo poštom brzo odpravljati. A koliko
je razlika između brzine konja i munje,
tolika je razlika između današnjih i on-
dašnjih prometnih prilika.

U ovo pedeset godina razapela je
Austro-Ugarska 146.493 kilometra brzo-
javne žice.

Istarski Hrvati!

Lanjske godine, licem na Ivanju, pre-
selio se u vječnost dr. Ante Podreka.
U naponu mladosti, žića i velobnih ideala
nestalo je sa popršta narodna borba te mlade
nadobudne sile. Kosa je smrti oborila tu
nježnu biljku, koja morala da doraste čvrstim
hrastom proti bjesnilu olujah, koje priete na-
šem narodnom preporodu u ovoj hrvatskoj
pokrajini. Mlad kao kap morao je da pod-
legne, kad mu duša plantila žudnjom borbe,
vjerujući u Boga i u pravo svega hrvatskog
naroda. Providnost ga bijaše obdarila svim
uvjetima, da stupi među kolovođe hrvatskog
pokreta u Istri. Bistar um, visoka naobrazba,
rodoljubni mar, značaj, samopriječar i čeznja
za idealima bijahu vrlo kripeposti, koje bijahu
našle baro stjecište u toj čestitoj hrvatskoj
duši.

Njegovi smrtni ostanci leže još i danas
u pazinskom groblju; prosti drveni križ, koga
će prva nepogoda oboriti, jest jedini znak,
gdje počiva pepeo hrvatskoga rodoljuba i
patnika. Dok bijaše prijatelj među rodolju-
bima diljem hrvatske domovine, naposeb u
Istri. Zar da ti rodoljubi propuste zadaju po-
čast pokojnikovu pepelu i ne smognu toliko,
da mu se na pazinskom groblju podigne čed-
an spomenik, kad mu siromašni i razvilijeni
roditelji nisu u stanju toga učiniti!

Pokojnikova uspomena i vlastiti obraz-
duzi hrvatski narod na taj čin rodoljubnoga
pieteta. Njegova uspomena, jer u ljutini okra-
šajima, koje hrvatsvo čekaju u ovoj pokra-
jini, biti će taj mramorni križ vidljivim spom-
enom, osobito mladeži rodoljubnih vršina,
koje su pokojnika zasile. Vlastiti obraz, jer
hrvatstvo, pod čijom je devizijom vojvoda i
pao taj mladi borac, treba da dokaže mnogo-

brojnim, narodnim protivnicima, koji su maog
čas njegovog kratkog života ogorčili, da svoje
umrtve štije i da se klanja njihovoj blagoj
uspomeni.

Hrvatstvu na srce ovaj rodoljubni poziv.
Milodare će sa zahvalnošću primati potpisani.
Pazio, dne 1. junja 1896.

Dr. Đanko Trinajstić.
Iv. Majstrovčić.

Našim seljakom pako budi jednom za
uvjek preporučeno, neka se daleko drže ov-
kovi ljudi, pa ako im u istinu rabi koja
sprava ili makina, neka se obrate na svoja
gg. župnike ili na "Vinarsku zadrugu", koja
je im dragovoljno sve bezplatno učiniti. Tako
će barem biti sigurni, jer će znati s kim
imadu posla.

U Puli, mjeseca lipnja.

Lacko Kriz.
Hrvatsko-slovenski klub u Pragu. Dne
21. maja ustrojio se je u Pragu kao pod-
držstvo svevolenskog akademickog druž-
tva "Slavije" hrvatsko-slovenski klub. Na
glavnoj skupštini od 27. maja primio je
od odbora predložena pravila, koja je i
odbor "Slavije" na redovitoj sjednici dne
30. maja potvrdio. Odbor jest sljedeći:
član. jur. Lav Mazzura, predsjednik, stud.
jur. Dragutin Švajger, zamjenik predsjed-
nika, cand. jur. Ivan Milan Hribar, tajnik,
stud. jur. Živko Bertić, blagajnik, stud.
phil. Ivo Dobžanski, knjižničar, stud. phil.
Andro Kaparović, zamjenik ostalih funk-
cionara.

Koliko se žigica u Cislejtaniji na dan
izradi? Jednom, i nije tomu davno, moralo
se je imati kremenca, željezo i gubice, da se
je umoglo dobiti ognja i svjetla. Dan danas
se ognj i svjetlo dobiva mnogo lakše i jefti-
nije. Za novčić i još manje kupi se knjižica
žigica, kojima se može mnogo puta napraviti
svjetlo i ognj. Koliko se žigica u svijetu po-
rabi, to se može provesti i po ovih brojkah,
koje ćemo ovdje navesti. U samoj Cislejtaniji,
dakle u jednoj polovici naše monarhije, ima
62 tvornica za napravljivanje žigica. U samoj
jednoj, najvećoj, izrađuje se 85 milijuna ži-
gica na dan, u svih 62 tvornicah izrađuje
se ih 484 milijuna na dan. Razmjerno izra-
đuje se ih i u drugoj polovici monarhije i
po drugih državah Europe, i po svih kultur-
nih državah svijeta, pak se može po prilici
suditi, koliko se ih izrađuje i porabljuje na
cijelom svijetu na dan, koliko u tjednu, mje-
secu i godini. U samoj ovojstranoj polovici
monarhije izrađuje se jih na godinu 145.200
milijuna, računajući 300 radnih dana u godini.

Pedesetogodišnjica brzojave. Ove go-
dine svršava se pedeseta godina, što je u
Austro-Ugarskoj otvorena prva brzojavna
postaja. To nam najbolje svjedoči, kako se
brzo ljudstvo razvijalo. Danas već ne
bismo mogli živjeti bez brzojave, a prije
pedeset godina mogli smo najbliže vesti
samo poštom brzo odpravljati. A koliko
je razlika između brzine konja i munje,
tolika je razlika između današnjih i on-
dašnjih prometnih prilika.

U ovo pedeset godina razapela je
Austro-Ugarska 146.493 kilometra brzo-
javne žice.

Istarski Hrvati!

Lanjske godine, licem na Ivanju, pre-
selio se u vječnost dr. Ante Podreka.
U naponu mladosti, žića i velobnih ideala
nestalo je sa popršta narodna borba te mlade
nadobudne sile. Kosa je smrti oborila tu
nježnu biljku, koja morala da doraste čvrstim
hrastom proti bjesnilu olujah, koje priete na-
šem narodnom preporodu u ovoj hrvatskoj
pokrajini. Mlad kao kap morao je da pod-
legne, kad mu duša plantila žudnjom borbe,
vjerujući u Boga i u pravo svega hrvatskog
naroda. Providnost ga bijaše obdarila svim
uvjetima, da stupi među kolovođe hrvatskog
pokreta u Istri. Bistar um, visoka naobrazba,
rodoljubni mar, značaj, samopriječar i čeznja
za idealima bijahu vrlo kripeposti, koje bijahu
našle baro stjecište u toj čestitoj hrvatskoj
duši.

Njegovi smrtni ostanci leže još i danas
u pazinskom groblju; prosti drveni križ, koga
će prva nepogoda oboriti, jest jedini znak,
gdje počiva pepeo hrvatskoga rodoljuba i
patnika. Dok bijaše prijatelj među rodolju-
bima diljem hrvatske domovine, naposeb u
Istri. Zar da ti rodoljubi propuste zadaju po-
čast pokojnikovu pepelu i ne smognu toliko,
da mu se na pazinskom groblju podigne čed-
an spomenik, kad mu siromašni i razvilijeni
roditelji nisu u stanju toga učiniti!

Pokojnikova uspomena i vlastiti obraz-
duzi hrvatski narod na taj čin rodoljubnoga
pieteta. Njegova uspomena, jer u ljutini okra-
šajima, koje hrvatsvo čekaju u ovoj pokra-
jini, biti će taj mramorni križ vidljivim spom-
enom, osobito mladeži rodoljubnih vršina,
koje su pokojnika zasile. Vlastiti obraz, jer
hrvatstvo, pod čijom je devizijom vojvoda i
pao taj mladi borac, treba da dokaže mnogo-

Zahvala.
Poznatomu gospodinu svoma dobro-
tvoru izrazuje ovim na darovanih 75 for.
— primljenih po velec. gosp. Josipu Vel-
hartickuju, župniku u Jelsanah — svoju i
ove školske mladeži najsrdačniju i najto-
pliju zahvala.
Ravnateljstva pučke učione
U Lipli, 15. lipnja 1896.
Vinko Puharić ravn. učitelj.

Krasni uzorci zasebnim strankama
gratis i franco.
Bogata zbirka uzoraka, kao dosada nikada.
za krojače nofrankovana.

Komadi za odieće
Peravnji i doking za velečastno sređen-
stvo, prejavni komadi za uniformu c. k. či-
novnika, također za veterane, vrtigase, gon-
be, litrije, sukna za biljard i igrače stolove,
pakirala za vozove, lodna. Veliki izbor šta-
pirtkoga, keruitkoga, tirakakoga lodna za go-
spod i gospodje po izvornih cianah skladišta
i tako velikom izboru, kakih takovih na može
imati niči dradesetero konkurenta. Najveći iz-
bor samo šnoga trajaoga sukna u najmoder-
nijih bojah za gospodje. Sukna, koje se dade
prati, putai ogrtati od 4 do 14 for. itd.

Potrebe za krojače kao postave za rukave,
gumbi, igla, konac itd.
Jefitna, primjerca, postava, trajna, širto
vunena sukna a ne pravo kopiranje suknah,
koje imadu jedva vrednost odokoline za kro-
jače, preporuka
Iv. Stikarofsky,
Brno (centralna austrijska
trgovina sa suknom.)
Najveći izbor sukna u vrednosti 7/8 milj. for.
Utomljena god. 1896.

Pošilja se po poštanom pouzecu.
Na oprez! Agenti i preprodavaci na-
dijaju nedostatan svoju robu
pod znamenom "stikarofskoga roba". Da pre-
prijem varanje p. u. odzimača, namazana, da
takovim ne prodajem pod robu pod nikakvom
pegedbom.

Skladište pisaneć papira i drugih pisarsko-uredovnih potreboća za
obćinske, kotarske, sudsne, školske i druge urede preporuka
ANTUN JERETIĆ u Gorici
Semeniška ulica 3.
Vlastita knjigovežnica i zavod za crtanje knjiga
Zaliha lampijona u narodnih hojah po umjerenoj cieni.
Prenzima i izvršuje sve naručbe brzo i točno, te šalje nepoznatim proti po-
uzecu, obćinskim uredom itd. pako sa popraticom.
Sve potreboće za učione, kao pisanske i risanke, koje izrađuje iz dobroga pa-
pira, prodaje uz umjerene ciane.
Na zahtjevanje izrađuje svječiće i sa hrvatskim napisom.
Preporuča se topla rodoljubnom obćinstvu

Sve strojeve za poljodielstvo i vinogradarstvo
Ciene iznova snižene
Preše za groždje, diferencijalni sustav
Ovaj sustav preša ima najveću tistojuću moć od
svih drugih, ma kojih mu drago bilo prešah.
**Preše za masline, hidrauličke
preše, štrcaljke proti perono-
spori, Vermorelov sustav;**
ove moje štrcaljke su poznate kao najbolje i
najjeftinije: automatičke štrcaljke: maslinice sa
spravom za muliti jagode, preše za siena, triere
itd. tvori u najboljem proizvodu
Ig. Heller, Beč
11/21 Praterstrasse 49.
Cienike i svjedocinje gratis! — Čuvati se l-
trafacija! — Traže se zastupnici!

Svećar J. Kopač Soljanska cesta
u GORICI broj 9.
preporuča velečastnomu svećenstvu, crkvenim upravam, te slavnom obćinstvu prave
pčelno-voščene svieće
kilogram po for. 2-45.
Da su ove svieće, koje nose protokolirani tvornički znak, nepokvarne, jamčim
sa svotom od 1000 kruna.
Svieće elabije vrsta za pogrebe i postrant razsvietu crkava dobivaju se po vrlo
nizkoj cieni.
Prodajem također tamjan za crkve:
Lacrima najfiniji kigr. po for. 1-20
obćini 1.-
Graniš —60
Robu šalje na sve strane austro-ugarske monarhije prosto od poštarine.
Tiskara Dolenc